

عنوان مقاله:

جایگاه کیفر اعدام در سیاست جنایی اسلام

محل انتشار:

کنفرانس جهانی روانشناسی و علوم تربیتی، حقوق و علوم اجتماعی در آغاز هزاره سوم (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

مصطفی منفرد - کارشناسی حقوق دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

قرآن کریم در یک جمله کوتاه و بسیار پر معنا پاسخ بسیاری از سوالات را در زمینه مساله قصاص بازگو می فرماید: و لکم فی القصاصحیوه یااولی الالباب لعلکم تتقون؛ (بقره، 179) و برای شما، در قصاص حیات و زندگی است، ای صاحبان خرد، تا شما تقوا پیشه کنید، آیهفوق دلالت دارد بر این که حکم اعدام و قصاص اسلامی در مورد قتل، به هیچ وجه جنبه انتقام جویی ندارد، بلکه دریچه‌ای به سوی حیاتو زندگی انسانها است و از سوی دیگر ضامن حیات جامعه است. اگر حکم قصاص و اعدام به هیچ وجه وجود نداشت و افراد سنگدل احساسامنیت میکردند، جان مردم بیگناه به خطر میافتاد، همانگونه که در کشورهایی که اعدام به کلی لغو شده آمار قتل و جنایت به شکلزیادی روبه رشد است. و از سوی دیگر، به خاطر لزوم تساوی و برابری، جلو قتل های پی در پی را می گیرد و سنت های جاهلی، که درکشور وجود دارد وگاه یک قتل مایه چند قتل و آن نیز به نوبه خود مایه قتل های بیشتری می شد، را پایان می دهد. دقت در این آیه، روشنی نماید، که از بین بردن افراد مزاحم و خطرناک گاه بهترین وسیله برای رشد و تکامل اجتماع است، از بین بردن افراد خونریز و فاسد دراجتماع، همانند قطع کردن و از بین بردن عضو شاخه مزاحم و مضر است که به حکم عقل باید آن را قطع کرد. اسلام، حکم اعدام و قصاص را برای عموم دنیا و ملل، تشریع کرده و اختصاص به افراد و ملت معینی ندارد؛ به این ترتیب هر ملتی که ازنظر اخلاقی و تربیت اجتماعی به ترقیات کافی نایل شده باشند، طبعا به حکم عفو عمل می کند که آیه: فمن عفی لهو من اخیه شیءفاتباع بالمعروف و اداء الیه باحسن؛ (بقره، 178) پس اگر کسی از ناحیه برادر دینی خود مورد عفو قرار گیرد و حکم قصاص او تبدیل بهخون بها (دیه) گردد باید از راه پسندیده پیروی کند و در طرز پرداخت دیه، حال پرداخت کننده را در نظر بگیرد و قاتل نیز به نیکی دیه رابه ولی مقتول بپردازد. از نظر اسلام، استفاده از رافت و محبت همیشه فضیلت محسوب نمیشود؛ بلکه بکار بردن حس رحمت، در مورد آدم جانی و سنگدل وسرکش که از هرگونه تعدی و اجحاف بر جان و عرض دیگران فروگذاری نمی کند، ظلم درباره افراد صالح است، از طرف دیگر بکار بردن اینحس در تمام موارد، موجب اختلال وضع زندگی اجتماعی و هلاک انسانیت و از بین رفتن فضیلت خواهد بود. همچنین هدف از قصاص، حفظ حیات عمومی اجتماع و پیشگیری از تکرار قتل و جنایات است، مسلما زندان نمیتواند اثر قابل توجهی داشته باشد. آن هم زندانهای کنونی که غالبا طرز زندگی افراد جنایتکار و مجرم خیلی بهتر از زندگی پست و مشقت بار آنها در خارج از زندان است. به همین دلیل در کشورهایی که حکم اعدام لغو شده، در مدت کوتاهی آمار قتل و جنایت فزونی گرفته، به خصوص اگر حکمزندانی افراد، در معرض بخشودگی باشد که در این صورت، جنایتکاران با فکری آسوده تر و خیالی راحتتر دست به جنایت می زنند.

کلمات کلیدی:

اسلام، قتل، اجتماع، اعدام، قصاص

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/592427>

